

Maatregelen verbeteraanpak passend onderwijs 2022

Overzicht van ontwikkelingen
in wet- en regelgeving
passend onderwijs voor
samenwerkingsverbanden
en schoolbesturen

Voor u ligt een overzicht van ontwikkelingen in wet- en regelgeving rond passend onderwijs onder meer voortkomend uit de verbeteraanpak passend onderwijs. De inhoud van dit document is aangeleverd door het ministerie van OCW. Dit document is bedoeld als hulpmiddel voor samenwerkingsverbanden (swv's) en schoolbesturen om overzicht te krijgen van de ontwikkelingen in wet- en regelgeving rondom passend onderwijs. Het document geeft inzicht in wat ervanuit wet- en regelgeving vereist is. Ook biedt het informatie over wat samenwerkingsverbanden en schoolbesturen mogelijk al kunnen oppakken ter voorbereiding op de komende wet- en regelgeving. Dit laatste is bedoeld ter inspiratie. De samenwerkende schoolbesturen kunnen hierin eigen keuzes maken, passend bij de mogelijkheden, prioriteiten en inrichting van het samenwerkingsverband. Dit overzicht kan daarbij gebruikt worden als achtergronddocument, maar het kan ook dienen als werkdocument waarin de eigen prioriteiten worden geselecteerd of een extra kolom wordt toegevoegd voor eigen aantekeningen, afspraken en/of te ondernemen acties.

Printen van dit document kan het beste op A3-formaat.

Ministerie van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschap

Een initiatief van de PO-Raad en de VO-raad

Maatregelen verbeteraanpak passend onderwijs 2022

De 25 verbetermaatregelen zijn:

1. Leerrecht verankeren
2. Een landelijke norm voor basisondersteuning met een brede basis
3. Strakkere zorgplicht
4. Hoorrecht wettelijk verankeren
5. Een aanspreekpunt voor elke vo-leerling
6. Beter informatie in de schoolgids
7. In elk samenwerkingsverband een ouder- en jeugdsteunpunt
8. Meer mogelijk maken voor o.a. EMB-leerlingen en hoogbegaafden om thuiszitten te voorkomen
9. Beter en snellere besluiten: doorbraakaanpak wanneer onderwijs en zorg niet tot een aanbod komen
10. Heldere stappen wanneer ouders en school er niet uitkomen
11. Landelijk bindende geschillenbeslechting
12. Geen VT-melding bij puur een geschil over passend onderwijs
13. Meer en beter toezicht
14. Heldere verwachtingen van leraren en schoolleiders in regulier onderwijs
15. Meer betrokkenheid en inspraak van leraren, middelen transparanter
16. Expertise van jeugdhulp beter benutten in de school
17. Leraren beter voorbereiden
18. Minder administratie voor leraren en school
19. Heldere eisen aan besturen en samenwerkingsverbanden
20. Samenwerkingsverbanden: meer dialoog en beter benutten ondersteuningsplan
21. Verder verbeteren van de governance
22. Onnodige kosten voorkomen
23. Aanpakken van onnodige reserves
24. Voortzetting Steunpunt Passend Onderwijs
25. Verkennen directe bekostiging van het praktijkonderwijs

Prioriteiten van minister Wiersma volgens de [kamerbrief planning wetsvoorstellen passend onderwijs \(15 juli 2022\)](#)

- Landelijke norm voor basisondersteuning
- Versterken van de positie van ouders en leerlingen
- Inclusiever onderwijs
- Aanpak verzuim en digitaal onderwijs
- Mogelijk maken onderwijszorgarrangementen
- Beter aanbod hoogbegaafdheid
- Onafhankelijk toezicht voor samenwerkingsverbanden

Maatregelen verbeteraanpak passend onderwijs 2022

Overzicht van ontwikkelingen in wet- en regelgeving passend onderwijs voor samenwerkingsverbanden en schoolbesturen

Het overzicht gaat uit van de 25 maatregelen van de verbeteraanpak passend onderwijs en is aangevuld met andere wijzigingen in wet- en regelgeving verwant aan passend onderwijs¹. Dit document beslaat daarmee niet alle wet- en regelgeving omtrent passend onderwijs, maar richt zich op de belangrijkste ontwikkelingen. Daarnaast zijn alle genoemde data bij de wetsvoorstellen onder voorbehoud van de planning van de Raad van State en van de Tweede en Eerste Kamer.

Het overzicht bestaat uit de volgende onderdelen:

- **Maatregel**
Een aantal maatregelen is vanwege personele bezetting in de zomer op dit moment niet ingevuld. Deze zijn cursief gemaakt. Een nieuwe update komt met de voortgangsrapportage 2022.
- **Stappen tot nu toe t/m 2021 (oude vgr)**
- **Stappen tot nu toe t/m zomer 2022**
- **Komende periode beleidsvorming**
Onder voorbehoud van keuzes rondom prioritering. Waar nodig wordt het veld hierover geïnformeerd.
- **Komende periode wetgeving**
Alle genoemde data bij de wetsvoorstellen zijn onder voorbehoud van de planning van de Raad van State en van de Tweede en Eerste Kamer.
Bij alle genoemde wetsvoorstellen is een eindnoot opgenomen. Hierin is te lezen wat de voorgenomen inhoud is van de wijziging en hoe die is gekoppeld aan de maatregel.
- **Waar staan de swv's nu?**
- **Waar gaan de swv's naartoe?**
- **Waar staan de schoolbesturen nu?**
- **Waar gaan de schoolbesturen naartoe?**
- **Komende periode ondersteuning OCW**
- **Notities**
Ruimte voor aantekeningen.

In het overzicht zijn hyperlinks opgenomen naar relevante documenten, zoals het [‘Stappenplan basisondersteuning’](#) en de leidraad [‘Samen bouwen aan ouder- en jeugdsteunpunten’](#). Meer informatie vindt u op de website van het [Steunpunt Passend Onderwijs](#).

Heeft u een vraag over de verbetermaatregelen passend onderwijs, dan kunt u mailen met de helpdesk van het Steunpunt Passend Onderwijs (helpdeskpassendonderwijs@povosi.nl)

¹ In deze eerste versie van het overzicht zijn andere wijzigingen in wet- en regelgeving nog niet opgenomen. In een volgende versie (begin 2023) wordt dit wel meegenomen.

Maatregel	Stappen tot nu toe t/m 2021 (oude vgr)	Stappen tot nu toe t/m zomer 2022	Komende periode beleidsvorming	Komende periode wetgeving	Waar staan de swv's nu?	Waar gaan de swv's naartoe?	Waar staan de schoolbesturen nu?	Waar gaan de schoolbesturen naartoe?	Komende periode ondersteuning OCW	Notities
1. Leerrecht verankeren in de wet	X	X	D66 werkt momenteel aan een initiatiefwet.	<i>Nog onbekend</i>	X	<i>Nog onbekend</i>	Dit is verplicht: • Elk schoolbestuur voldoet aan de zorgplicht zoals wettelijk voorgeschreven.	<i>Nog onbekend</i>	<i>Niet gepland</i>	
2. Een landelijke norm voor basisondersteuning	<ul style="list-style-type: none"> Tussenproduct landelijke norm (bijlage 1) is gepubliceerd. Stappenplan basisondersteuning is gepubliceerd. 	<ul style="list-style-type: none"> Start van ontwikkelopdracht voor drie ondersteuningsgebieden.² 	<ul style="list-style-type: none"> Eind 2022: publicatie uitkomsten ontwikkelopdracht. Begin 2023: opstellen opdracht ontwikkelen gehele norm voor basisondersteuning onderwijs. 2025: opstellen opdracht ontwikkelen norm basisondersteuning jeugdhulp. 	<ul style="list-style-type: none"> Begin 2023: schrijven wetsvoorstel "Landelijke norm basisondersteuning".³ Zomer 2023: internetconsultatie wetsvoorstel. Najaar 2023: verwerken internetconsultatie. Eind 2023: start behandeling wetsvoorstel in Tweede Kamer. Beoogde inwerkingtreding: 2024 of 2025. 2024: schrijven voorstel om de landelijke norm aan te vullen met de gehele norm voor basisondersteuning onderwijs. Beoogde inwerkingtreding: 2025 of 2026. 2026: schrijven voorstel om de landelijke norm aan te vullen met de gehele norm voor basisondersteuning jeugdhulp. Beoogde inwerkingtreding: 2026 of 2027. 	<p>Dit is verplicht:</p> <ul style="list-style-type: none"> Elk swv heeft een eigen regionaal vastgestelde norm voor basisondersteuning, opgenomen in het regionale ondersteuningsplan (minimaal elke 4 jaar herzien). <p>Dit is mogelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> Swv's kunnen het tussenproduct landelijke norm basisondersteuning gebruiken bij het opstellen van een nieuw ondersteuningsplan. 	<p>Bij inwerkingtreding wet (2024 of 2025):</p> <ul style="list-style-type: none"> Elk swv heeft de wettelijke landelijke norm op 3 ondersteuningsgebieden verwerkt in de eigen regionaal vastgestelde norm. <p>Dit is mogelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> Vanaf 2023: Swv's kunnen voorbereiden hoe de norm voor de drie ondersteuningsgebieden kan worden verwerkt in de regionaal vastgestelde norm. Vanaf 2023: Swv's kunnen scholen ondersteunen bij het toepassen van de norm voor de drie ondersteuningsgebieden. 	<p>Dit is verplicht:</p> <ul style="list-style-type: none"> Elk schoolbestuur biedt ondersteuning zoals beschreven in de regionaal vastgestelde norm voor basisondersteuning. <p>Dit is mogelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> Leraren, ondersteunend personeel en schoolleiders kunnen het stappenplan basisondersteuning toepassen om de ondersteuning aan leerlingen te organiseren. 	<p>Bij inwerkingtreding wet (2024 of 2025):</p> <ul style="list-style-type: none"> Elk schoolbestuur is wettelijk verplicht om op elke schoollocatie de ondersteuning te bieden die beschreven is in de wettelijke landelijke norm voor drie ondersteuningsgebieden. Elk schoolbestuur biedt ondersteuning beschreven in de regionaal vastgestelde norm voor basisondersteuning. <p>Dit is mogelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> Vanaf 2023: schoolbesturen kunnen starten met toepassen van de norm voor de drie ondersteuningsgebieden op hun schoollocaties. 	<ul style="list-style-type: none"> Vanaf 2023: ondersteuning aan scholen om te voldoen aan de norm voor de drie ondersteuningsgebieden (nog niet ontwikkeld). 	
3. Strakkere zorgplicht	X	<ul style="list-style-type: none"> Er is een brief naar schoolbesturen verstuurd, met verheldering over het toelatingsbeleid, onder andere met betrekking tot zorgplicht. Het toezicht op de zorgplicht door de Inspectie van het Onderwijs (IvHO) is geïntensiveerd. 	X	X	<p>Dit is mogelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> Swv's kunnen scholen ondersteunen bij het voldoen aan de zorgplicht. 	<i>Vooralsnog niet voorzien</i>	<p>Dit is verplicht:</p> <ul style="list-style-type: none"> Elk schoolbestuur voldoet aan de zorgplicht zoals wettelijk voorgeschreven. <p>Dit is mogelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> Schoolleiders kunnen het toelatingsbeleid en de informatie over de zorgplicht kenbaar maken op de website en/of in de schoolgids. Schoolleiders kunnen zorgen dat het aanmeldformulier voor de school vindbaar is op website en/of in de schoolgids. 	<i>Vooralsnog niet voorzien</i>	<i>Niet gepland</i>	

² Om nu echt concrete stappen te zetten voor de ontwikkeling van de landelijke norm basisondersteuning, is besloten om deze eerst te laten ontwikkelen voor drie ontwikkelingsgebieden waar veel behoefte aan is: meer- en hoogbegaafdheid, lezen/spellen en dyslexie en leergedrag. Op basis van de lessen uit het ontwikkeltraject in 2022, wordt bezien hoe de doorontwikkeling en invulling van de totale landelijke norm voor basisondersteuning gerealiseerd kan worden. Daarbij wordt in elk geval gestart met de ondersteuningsgebieden die te maken hebben met aandacht en concentratie (bijvoorbeeld gelieerd aan ADD en ADHD).

³ Het wetsvoorstel "Landelijke norm basisondersteuning" regelt dat er een landelijke norm voor basisondersteuning kan worden vastgelegd. Schoolbesturen zijn met ingang van het wetsvoorstel verplicht om deze ondersteuning te bieden op alle schoollocaties. Dit zal in eerste instantie gelden voor de drie ondersteuningsgebieden hoogbegaafdheid, lezen/spellen en dyslexie en leergedrag.

Maatregel	Stappen tot nu toe t/m 2021 (oude vgr)	Stappen tot nu toe t/m zomer 2022	Komende periode beleidsvorming	Komende periode wetgeving	Waar staan de swv's nu?	Waar gaan de swv's naartoe?	Waar staan de schoolbesturen nu?	Waar gaan de schoolbesturen naartoe?	Komende periode ondersteuning OCV	Notities
<p>4. Hoorrecht wettelijk verankeren</p> <p>5. Een aanspreekpunt voor elke VO-leerling</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Verkenning over definitie, werking en wettelijke verankering hoorrecht met betrokkenen. • Verkenning hoe hoorrecht het beste wettelijk verankerd kan worden. 	<ul style="list-style-type: none"> • Schrijven wetsvoorstel "Versterking positie ouders en leerlingen in passend onderwijs" met als onderdeel: leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte krijgen het recht om hun mening te geven over het ontwikkelperspectief.⁴ • Zomer 2022: heeft internetconsultatie wetsvoorstel plaatsgevonden. 	X	<ul style="list-style-type: none"> • Eind 2022: verwerken internetconsultatie. • 2023: start behandeling wetsvoorstel in Tweede Kamer. • Beoogde inwerkingtreding: 2024. 	<p>Dit is mogelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Swv's kunnen waar mogelijk leerlingen zo veel mogelijk betrekken bij het helder krijgen van de ondersteuningsbehoefte en het beste plan voor hen, zodat ze betere en snellere ondersteuning krijgen. • Swv's kunnen scholen ondersteunen bij het horen van leerlingen. 	Vooralsnog niet voorzien	<p>Dit is verplicht:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elk schoolbestuur zorgt dat het ontwikkelperspectief ten minste één keer per schooljaar met de ouders wordt geëvalueerd. <p>Dit is mogelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leraren, ondersteunend personeel en schoolleiders kunnen leerlingen zo veel mogelijk betrekken bij het helder krijgen van de ondersteuningsbehoefte en het beste plan voor hen, zodat ze betere en snellere ondersteuning krijgen. 	<p>Bij inwerkingtreding wet (2024):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elk schoolbestuur is wettelijk verplicht om leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte naar hun mening te vragen over het ontwikkelperspectief. • Elk schoolbestuur zorgt dat wordt toegelicht op welke wijze de mening van de leerling van invloed is geweest bij de vaststelling dan wel de bijstelling van het ontwikkelperspectief. • Elk schoolbestuur zorgt dat de leerling wordt betrokken bij het jaarlijks evalueren van het ontwikkelperspectief. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vanaf 2023: ondersteuning aan scholen om te luisteren naar leerlingen, dit ook mee te wegen en hierover te verantwoorden. 	
6. Betere informatie in de schoolgids over passend onderwijs	<ul style="list-style-type: none"> • Wetsvoorstel "Medezeggenschap scholen" is geschreven, waaronder het opnemen van het ondersteuningsaanbod in de schoolgids. • De internetconsultatie Versterking medezeggenschap heeft plaatsgevonden. 	<ul style="list-style-type: none"> • Besloten is om deze maatregel niet mee te laten lopen met Wet versterking medezeggenschap. • Schrijven wetsvoorstel "Versterking positie ouders en leerlingen in passend onderwijs" met als onderdeel: ondersteuning in schoolgids.⁵ • Zomer 2022: heeft internetconsultatie wetsvoorstel plaatsgevonden. 	X	<ul style="list-style-type: none"> • Eind 2022: verwerken internetconsultatie. • 2023: start behandeling wetsvoorstel in Tweede Kamer. • Beoogde inwerkingtreding: 2024. 	<p>Dit is mogelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Swv's kunnen scholen ondersteunen bij het beschrijven van de extra ondersteuning die op school geboden kan worden. 	Vooralsnog niet voorzien	<p>Dit is verplicht:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elk schoolbestuur heeft per locatie het extra ondersteuningsaanbod beschreven in het schoolondersteuningsprofiel. • Elk schoolbestuur heeft per locatie de wijze waarop de ondersteuning van leerlingen die extra ondersteuning behoeven wordt vormgegeven, beschreven in de schoolgids. <p>Dit is mogelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leraren, ondersteunend personeel en schoolleiders kunnen binnen de school jaarlijks het gesprek aangaan over het ondersteuningsaanbod. • Schoolleiders kunnen het ondersteuningsaanbod opnemen in de schoolgids. 	<p>Bij inwerkingtreding wet (2024):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Schoolbesturen zijn wettelijk verplicht om te zorgen dat in de schoolgids het extra ondersteuningsaanbod van de school beschreven is, en de wijze waarop de ondersteuning van leerlingen die extra ondersteuning behoeven wordt vormgegeven. • Schoolbesturen zijn niet meer verplicht een schoolondersteuningsprofiel te hebben. 	Niet gepland	

⁴ Onderdeel van het wetsvoorstel **"Versterking positie ouders en leerlingen in passend onderwijs"** is dat leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte het recht krijgen om hun mening te geven over het ontwikkelperspectief. Dit betekent dat de school bij het inzetten, evalueren en bijstellen van de extra ondersteuning verplicht is om altijd naar de mening van de leerling te vragen en deze mening ook mee te nemen in de afweging om tot de best passende aanpak voor de leerling te komen.

⁵ Onderdeel van het wetsvoorstel **"Versterking positie ouders en leerlingen in passend onderwijs"** is dat het extra ondersteuningsaanbod van een school wordt opgenomen in de schoolgids. Dit is een beschrijving van de aanwezige voorzieningen, ondersteuning en expertise voor leerlingen die extra ondersteuning behoeven. De beschrijving van het extra ondersteuningsaanbod in de schoolgids vervangt het, nu wettelijk verplichte, schoolondersteuningsprofiel als een losstaand document.

Maatregel	Stappen tot nu toe t/m 2021 (oude vgr)	Stappen tot nu toe t/m zomer 2022	Komende periode beleidsvorming	Komende periode wetgeving	Waar staan de swv's nu?	Waar gaan de swv's naartoe?	Waar staan de schoolbesturen nu?	Waar gaan de schoolbesturen naartoe?	Komende periode ondersteuning OCW	Notities
7. In elk swv een leerling- en oudersteunpunt	<ul style="list-style-type: none"> Publicatie Leidraad: Samen bouwen aan ouder- en jeugdsteunpunten. Pijlers: informeren, ondersteunen en signaleren. Bestuurlijke afspraak: in zomer 2022 heeft elk swv een steunpunt met in ieder geval een informatiefunctie. 	<ul style="list-style-type: none"> Schrijven wetsvoorstel "Versterking positie ouders en leerlingen in passend onderwijs" met als onderdeel: verplichte ouder- en jeugdsteunpunten.⁶ Start vliegende brigade. Informatieset voor ouders in het basisonderwijs gepubliceerd. Informatieset voor ouders in het voortgezet onderwijs gepubliceerd. Webinars vliegende brigade. 15 miljoen euro (eenmalig) beschikbaar gesteld aan de swv's voor het doorontwikkelen van de ouder en jeugdsteunpunten. Zomer 2022: heeft internetconsultatie wetsvoorstel plaatsgevonden. 	<ul style="list-style-type: none"> 2023: start monitoring totstandkoming, doorontwikkeling en functioneren van de ouder- en jeugdsteunpunten. 	<ul style="list-style-type: none"> Eind 2022: verwerken internetconsultatie. 2023: start behandeling wetsvoorstel in Tweede Kamer. Beoogde inwerkingtreding: 2024. 	<p>Dit is verplicht:</p> <ul style="list-style-type: none"> Elk swv heeft in samenwerking met ouders en jeugdigen een onafhankelijk werkend ouder- en jeugdsteunpunt met in ieder geval een informatiefunctie. <p>Dit is mogelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> Swv's kunnen de informatiesets gebruiken om informatie over passend onderwijs te bieden aan ouders en leerlingen. Swv's kunnen gebruik maken van de verschillende vormen van ondersteuning die geboden worden door de vliegende brigade. 	<p>Bij inwerkingtreding wet (2024):</p> <ul style="list-style-type: none"> Elk swv is wettelijk verplicht een onafhankelijk werkend ouder- en jeugdsteunpunt te hebben. <p>Dit is mogelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> 2022-2023: swv's kunnen het ouder- en jeugdsteunpunt doorontwikkelen in samenwerking met ouders en jeugdigen, zodat naast de informatie-functie ook de ondersteunings- en signaleringsfunctie te vinden en gebruiken zijn. 	<p>Dit is verplicht:</p> <ul style="list-style-type: none"> Schoolbesturen zorgen dat informatie en ondersteuning wordt geboden aan ouders en jeugdigen over de aanwezige ondersteuning op de eigen schoollocatie(s). <p>Dit is mogelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> Leraren, ondersteunend personeel en schoolleiders gebruiken signalen van ouders en jeugdigen omtrent passend onderwijs voor de beleidsontwikkeling in de eigen school. Leraren, ondersteunend personeel en schoolleiders verwijzen waar nodig ouders en jeugdigen naar het ouder- en jeugdsteunpunt van het swv. De schoolleider voorziet het swv van informatie over de aanwezige ondersteuning op school. 	<p><i>Vooralsnog niet voorzien</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> 11 oktober 2022: Symposium Vliegende brigade 	
8. Meer mogelijk maken, ook om thuiszitten te voorkomen • Verzuim • Digitaal onderwijs • Onderwijszorgarrangementen	<ul style="list-style-type: none"> Werken aan voorkomen van thuiszitten door onder andere het Thuiszitterspact, proeftuinen onderwijs en zorg, zorgarrangeurs, subsidieregeling 'Begaafde leerlingen primair en voortgezet onderwijs'. 	<ul style="list-style-type: none"> Aankondiging nieuwe verzuim-aanpak, waaronder kijken naar totale aanwezigheid, verzuimbeleid en digitaal afstandsonderwijs. Schrijven wetsvoorstel "Terugdringen verzuim".⁷ Zomer 2022: heeft internetconsultatie wetsvoorstel plaatsgevonden. 	<ul style="list-style-type: none"> Onderzoek naar stijging vrijstellingen op grond van artikel 5 onder a van de Leerplichtwet. Digitaal afstandsonderwijs uitwerken, o.a. kaders opstellen en kijken naar de onderwijstijd. 	<ul style="list-style-type: none"> Eind 2022: verwerken internetconsultatie. 2023: start behandeling wetsvoorstel in Tweede Kamer. Beoogde inwerkingtreding: 2024. 	<p>Dit is verplicht:</p> <ul style="list-style-type: none"> Elk swv heeft een dekkend onderwijsaanbod. <p>Dit is mogelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> Swv's kunnen afspraken maken met gemeenten/partijen over aanpak thuiszitters en uitwisselen van verzuimgegevens binnen privacywetgeving. Swv's kunnen kijken naar de totale aan/afwezigheid, niet alleen ongeoorloofd verzuim en zicht krijgen op patronen van verzuim. Swv's kunnen als onderdeel van dekkend aanbod ook de mogelijkheden voor (digitaal) afstandsonderwijs organiseren. 	<p>Bij inwerkingtreding wet (2024):</p> <ul style="list-style-type: none"> Swv's krijgen een wettelijke taak om verzuim en schooluitval tegen te gaan. Swv's krijgen inzicht in verzuimgegevens, waaronder de vrijstellingen op grond van artikel 5 onder a Lpw. <p>Dit is mogelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> Swv's kunnen functioneren als kennis- en advieschakel voor scholen en schoolbesturen rondom verzuim. 	<p>Dit is mogelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> Schoolbesturen kunnen een verzuimbeleid opstellen waarin aandacht is voor de oorzaken van verzuim, het herkennen van patronen en het gesprek met leerlingen en ouders hierover. 	<p>Bij inwerkingtreding wet (2024):</p> <ul style="list-style-type: none"> Schoolbesturen zijn verplicht een duidelijk verzuimbeleid te hebben die aan een aantal vastgestelde elementen voldoet. Scholen kijken naar totale aanwezigheid doordat alle vormen van afwezigheid worden bijgehouden, kunnen patronen herkennen en daardoor waar nodig beleid binnen de school aanpassen. <p>Dit is mogelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> Analyse op verzuim(beleid) van de scholen binnen het bestuur. Bovenschoolse kaders/richtingen/afspraken voor verzuimbeleid. 	<ul style="list-style-type: none"> Vanaf 2023: ondersteuning aan swv's en scholen voor het verzuimbeleid, de verbeterde verzuimregistratie en digitaal afstandsonderwijs (samen met of evt. via Kennisnet). 	

⁶ In het wetsvoorstel "**Versterking positie ouders en leerlingen in passend onderwijs**" is de verplichting geregeld voor samenwerkingsverbanden om ouder- en jeugdsteunpunten in te richten die ouders en leerlingen informeren over en steunen bij passend onderwijs. Het ouder- en jeugdsteunpunt wordt door het samenwerkingsverband in de gelegenheid gesteld de ouders en leerlingen zelfstandig en onafhankelijk te informeren, adviseren en begeleiden.

⁷ Het doel van het wetsvoorstel "**Terugdringen verzuim**" is om verzuim in het funderend onderwijs terug te dringen. Het voorstel bestaat uit drie onderdelen: 1. de wijze van het registreren van verzuim wordt eenduidig; 2. samenwerkingsverbanden passend onderwijs worden beter toegerust om verzuim tegen te gaan; en 3. het onderwijskundig perspectief wordt verplicht betrokken bij de afgifte van een vrijstelling op grond van artikel 5 onder a van de Leerplichtwet.

Maatregel	Stappen tot nu toe t/m 2021 (oude vgr)	Stappen tot nu toe t/m zomer 2022	Komende periode beleidsvorming	Komende periode wetgeving	Waar staan de swv's nu?	Waar gaan de swv's naartoe?	Waar staan de schoolbesturen nu?	Waar gaan de schoolbesturen naartoe?	Komende periode ondersteuning OCW	Notities
9. Betere en snellere besluiten vanuit en tussen systeempartijen: doorbraakaanpak	<ul style="list-style-type: none"> Internetconsultatie wetsvoorstel "Doorbraakaanpak onderwijs en jeugdhulp" is afgerond. 	<ul style="list-style-type: none"> Besloten is om deze maatregel voorlopig niet verder uit te werken. 	<ul style="list-style-type: none"> Vanaf 2023: Bij het wetsvoorstel rondom de onderwijszorgarrangementen⁸ zal ook het voorstel worden meegenomen om verplicht doorzettingsmacht te beleggen in de regio. 	X	<p>Dit is mogelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> Swv's kunnen samen met de gemeenten zelf een doorbraakaanpak afspreken, waarin een vorm van doorzettingsmacht is geregeld. 	<p>Bij inwerkingtreding wet (volgt):</p> <ul style="list-style-type: none"> Elk swv is wettelijk verplicht doorzettingsmacht te hebben belegd. 	X	Vooralsnog niet voorzien	Niet gepland	
10. Heldere stappen wanneer ouders en school en zorg er niet uitkomen	<ul style="list-style-type: none"> In de Beleidsnota evaluatie passend onderwijs is een voorbeeld van een escalatieladder opgenomen. 	<ul style="list-style-type: none"> Besloten is om deze maatregel voorlopig niet verder uit te werken. 	X	X	<p>Dit is mogelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> Swv's kunnen aan de slag met de escalatieladder, op basis van het voorbeeld zoals genoemd in de Beleidsnota evaluatie passend onderwijs. Swv's kunnen gebruik maken van de partijen die zijn opgenomen in de beleidsnota, zoals de Onderwijsconsulenten en de Geschillencommissie Passend Onderwijs. 	Vooralsnog niet voorzien	<p>Dit is mogelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> Leraren, ondersteunend personeel en schoolleiders kunnen aan de slag met de escalatieladder, op basis van het voorbeeld zoals genoemd in de Beleidsnota evaluatie passend onderwijs. Leraren, ondersteunend personeel en schoolleiders kunnen gebruik maken van de partijen die zijn opgenomen in de beleidsnota, zoals de Onderwijsconsulenten, de Geschillencommissie Passend Onderwijs en ouder- en jeugdsteunpunten. 	Vooralsnog niet voorzien	Niet gepland	
11. Uitspraken van de Geschillencommissie Passend Onderwijs (GPO) bindend	<ul style="list-style-type: none"> Verkennde gesprekken met onderwijspartijen over het (gedeeltelijk) bindend maken van de adviezen van de GPO en de toegankelijkheid voor leerlingen en eventuele andere belanghebbenden. 	<ul style="list-style-type: none"> Besloten is om deze maatregel voorlopig niet verder uit te werken. 	X	X	<p>Dit is mogelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> Swv's kunnen scholen helpen om de adviezen van de GPO bij geschillen over passend onderwijs over te nemen en daar waar mogelijk te handelen naar de uitkomsten. Swv's kunnen over de adviezen praten met de ouders en de school, zodat uiteindelijk de leerling passende ondersteuning kan krijgen. 	Vooralsnog niet voorzien	<p>Dit is mogelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> Schoolbesturen kunnen de adviezen van de GPO bij geschillen over passend onderwijs overnemen en daar waar mogelijk handelen naar de uitkomsten. Schoolleiders kunnen over de adviezen praten met de ouders en het swv, zodat uiteindelijk de leerling passende ondersteuning kan krijgen. 	Vooralsnog niet voorzien	Niet gepland	
12. Geen VT-melding bij puur een geschil over passend onderwijs	<ul style="list-style-type: none"> Lancering handlingskader om implementatie van de meldcode Veilig Thuis te bevorderen. Gesprek met ouderorganisaties hoe zij kunnen helpen bij het gebruik van de meldcode Veilig Thuis. 	<ul style="list-style-type: none"> Besloten is om deze maatregel voorlopig niet verder uit te werken. 	X	X	<p>Dit is mogelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> Het swv kan hulp bieden aan leraren, ondersteunend personeel en schoolleiders bij het in gesprek gaan met ouders over de meldcode Veilig Thuis. 	Vooralsnog niet voorzien	<p>Dit is mogelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> Leraren, ondersteunend personeel en schoolleiders gebruiken de meldcode van Veilig Thuis, en kunnen hierover met ouder(s) in gesprek gaan. Bij conflicten kunnen zij de hulp van het swv inroepen bij het komen tot een passend onderwijsaanbod. 	Vooralsnog niet voorzien	Niet gepland	

⁸ Met het wetsvoorstel "Onderwijszorgarrangementen" komt er meer ruimte voor het combineren van onderwijs en zorg op andere locaties dan de school, ook met als doel om leerlingen waar mogelijk nu al weer terug te geleiden naar het onderwijs. De voorstellen zullen gebaseerd zijn op de uitkomsten van het experiment Onderwijszorgarrangementen, dat begin 2023 van start gaat. Het wetsvoorstel Onderwijszorgarrangementen zal vanaf 2024 worden vormgegeven.

Maatregel	Stappen tot nu toe t/m 2021 (oude vgr)	Stappen tot nu toe t/m zomer 2022	Komende periode beleidsvorming	Komende periode wetgeving	Waar staan de swv's nu?	Waar gaan de swv's naartoe?	Waar staan de schoolbesturen nu?	Waar gaan de schoolbesturen naartoe?	Komende periode ondersteuning OCW	Notities
13. Meer en beter toezicht op passend onderwijs	<ul style="list-style-type: none"> Vorbereiden extra themaonderzoeken passend onderwijs. De onderzoekskaders zijn aangepast voor scholen en besturen po, vo en so en de swv's. Opstellen van de meerjarenprogrammering voor themaonderzoeken passend onderwijs 2021-2025. 	<ul style="list-style-type: none"> Het toezicht op het huidige passend onderwijsbeleid is verstevigd via extra capaciteit bij de inspectie voor het reguliere onderwijs. Passend onderwijs is onderdeel van de nieuwe sectorale onderzoekskaders 2021-2025 en de thema-onderzoeken passend onderwijs worden uitgebreid. Deze maatregel is uitgevoerd. 	X	X	Dit is mogelijk: <ul style="list-style-type: none"> Swv's kunnen de nieuwe onderzoekskaders bekijken om te zien wat er veranderd is in het toezicht op scholen, besturen en swv's. Swv's kunnen de resultaten uit de thema-onderzoeken van de inspectie benutten. 	<i>Vooralsnog niet voorzien</i>	Dit is mogelijk: <ul style="list-style-type: none"> Schoolbesturen en schoolleiders kunnen de nieuwe onderzoekskaders bekijken om te zien wat er veranderd is in het toezicht op scholen, besturen en swv's. Schoolbesturen en schoolleiders kunnen de resultaten uit de themaonderzoeken van de inspectie benutten. 	<i>Vooralsnog niet voorzien</i>	<i>Niet gepland</i>	
14. Heldere verwachtingen van leraren en schoolleiders in het regulier onderwijs	<ul style="list-style-type: none"> Vragen geïnventariseerd bij leraren uit het po in het kader van het traject Ruimte in Regels. Opstellen van een brochure voor leraren in het po, in samenwerking met betrokken partijen. Actualiseren van de brochure aan de hand van verbeteraanpak. 	<ul style="list-style-type: none"> Brochure 'Helderheid rond passend onderwijs' is verschenen en verspreid binnen het po. Deze maatregel is uitgevoerd. 	X	X	Dit is mogelijk: <ul style="list-style-type: none"> Swv's kunnen de brochure voor leraren in het basisonderwijs op de website plaatsen. Swv's kunnen de brochure voor leraren in het basisonderwijs gebruiken om ouders en leerlingen te informeren over passend onderwijs. 	<i>Vooralsnog niet voorzien</i>	Dit is mogelijk: <ul style="list-style-type: none"> Schoolleiders kunnen brochure over passend onderwijs voor leraren in het basisonderwijs bij hun personeel onder de aandacht brengen. Leraren en ondersteunend personeel kunnen gebruik maken van de informatie uit de brochure in hun dagelijks werk. 	<i>Vooralsnog niet voorzien</i>	<i>Niet gepland</i>	
15. Transparantie middelen passend onderwijs	X	<ul style="list-style-type: none"> Besloten is om deze maatregel voorlopig niet verder uit te werken. 	X	X	Dit is mogelijk: <ul style="list-style-type: none"> Swv's kunnen transparant maken richting hun OPR, schoolbesturen en schoolleiders welk bedrag elke school vanuit het swv krijgt om passende ondersteuning te organiseren en in welke vorm. 	<i>Vooralsnog niet voorzien</i>	Dit is mogelijk: <ul style="list-style-type: none"> Schoolbesturen kunnen transparant maken richting hun (G)MR, schoolleiders en ondersteuners in de school welk bedrag elke locatie krijgt om ondersteuning te organiseren en in welke vorm. Dit gaat om zowel de middelen vanuit het swv als vanuit de lumpsum. 	<i>Vooralsnog niet voorzien</i>	<i>Niet gepland</i>	
16. Expertise van jeugdhulp beter benutten in de school	<ul style="list-style-type: none"> Financiering Met Andere Ogen. Subsidie voor het Nederlands Jeugdinstituut (Nji). 	<ul style="list-style-type: none"> Vorbereiding start programma als vervolg op Met Andere Ogen. Evaluatie projectsubsidie Nji. 	<ul style="list-style-type: none"> Najaar 2022: publicatie onderzoeksrapport evaluatie projectsubsidie Nji. Start programma vervolg op Met Andere Ogen. 	X	Dit is mogelijk: <ul style="list-style-type: none"> Scholen, schoolbesturen en swv's kunnen aan de hand van de ingezette trajecten aan de slag om zelf onderwijs en zorg meer met elkaar te verbinden. 	<i>Vooralsnog niet voorzien</i>	Dit is mogelijk: <ul style="list-style-type: none"> Scholen en schoolbesturen kunnen zich aanmelden als inspiratieregio van Mét Andere Ogen om te leren en verder te ontwikkelen. 	<i>Vooralsnog niet voorzien</i>	OCW en VWS financieren het programma Met Andere Ogen en het vervolg.	

Maatregel	Stappen tot nu toe t/m 2021 (oude vgr)	Stappen tot nu toe t/m zomer 2022	Komende periode beleidsvorming	Komende periode wetgeving	Waar staan de swv's nu?	Waar gaan de swv's naartoe?	Waar staan de schoolbesturen nu?	Waar gaan de schoolbesturen naartoe?	Komende periode ondersteuning OCW	Notities
17. Leraren en schoolleiders beter voorbereiden	<ul style="list-style-type: none"> Gesprekken met lerarenopleidingen en beroepsgroepen over mogelijkheden om leraren beter voor te bereiden op het bieden van passend onderwijs. Bestuursakkoord flexibilisering lerarenopleidingen. Gesprek met eerste-graadsopleidingen. Webinars SPO en Platform samen opleiden over leraren en passend onderwijs. 	<ul style="list-style-type: none"> Analyse curriculum lerarenopleidingen om te bezien hoe passend onderwijs daarin aan bod komt. Voorbereiding uitgebreide uitvraag. 	<ul style="list-style-type: none"> Eind 2022: uitgebreide uitvraag over wat leraren concreet nodig hebben binnen de verschillende fases van de ontwikkeling van leraren om passend onderwijs te kunnen bieden. Begin 2023: op basis van resultaten afspraken maken over hoe dit geborgd kan worden in de initiële opleidingen en na/bijbscholing. 	X	<p>Dit is mogelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> Swv's kunnen schoolbesturen en schoolleiders helpen om tegemoet te komen aan de behoeften van leraren en ondersteunend personeel door kennis te delen en door scholen met elkaar in contact te brengen. 	<i>Vooralsnog niet voorzien</i>	<p>Dit is mogelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> Schoolleiders kunnen met hun leraren en ondersteunend personeel in gesprek gaan over wat zij concreet nodig hebben binnen de verschillende fases van de ontwikkeling van leraren om passend onderwijs te kunnen bieden. Schoolbesturen en schoolleiders kunnen hieraan tegemoetkomen. 	<i>Vooralsnog niet voorzien</i>	<i>Volgt in een later stadium</i>	
18. Minder administratie voor leraren en (speciale) scholen										
19. Heldere eisen aan besturen en swv's; 20. Swv: meer dialoog en beter benutten ondersteuningsplan; 22. Onnodige kosten voorkomen	<ul style="list-style-type: none"> Het programma van eisen is weer onder de aandacht gebracht bij de inspectie, zodat het bij gesprekken met swv's en schoolbesturen meegenomen kan worden. 	<ul style="list-style-type: none"> De dialoogdagen governance hebben plaatsgevonden in mei 2022. Inventarisatie voor welke verantwoordelijkheden uit het programma van eisen wettelijke vastlegging nodig is. 	<ul style="list-style-type: none"> Eind 2022: bespreken inventarisatie voor wettelijke vastlegging programma van eisen. Schrijven wetsvoorstel "Governance passend onderwijs" waarin onderdelen programma van eisen eventueel worden meegenomen.⁹ 	<ul style="list-style-type: none"> Voorjaar 2023: start internetconsultatie wetsvoorstel. Zomer 2023: verwerken internetconsultatie. Eind 2023: start behandeling wetsvoorstel in Tweede Kamer Beoogde inwerkingtreding: 2025. 	<p>Dit is mogelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> Swv's kunnen zelf aan de slag gaan met het programma van eisen en aan de hand hiervan reflecteren over welke verantwoordelijkheden al goed worden uitgevoerd en welke nog kunnen worden verbeterd. 	<p>Bij inwerkingtreding wet (2025):</p> <ul style="list-style-type: none"> Elk swv is wettelijk verplicht zich te houden aan de taakomschrijving voor swv's zoals beschreven in de wet. <p>Dit is mogelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> Vanaf voorjaar 2023: Swv's kunnen inventariseren hoe zij functioneren op de onderdelen uit het programma van eisen die wettelijk zullen worden vastgelegd. 	<p>Dit is mogelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> Schoolbesturen en schoolleiders kunnen zelf aan de slag gaan met het programma van eisen voor schoolbesturen en aan de hand hiervan reflecteren over welke verantwoordelijkheden al goed worden uitgevoerd en welke nog kunnen worden verbeterd. 	<i>Vooralsnog niet voorzien</i>	<i>Niet gepland</i>	
21. Scheiden van bestuur en toezicht alsmede onafhankelijker toezicht	<ul style="list-style-type: none"> Gestart met verkenning van de vormgeving van rolvastheid binnen swv's met de betrokkenen. Besloten om onafhankelijk toezicht wettelijk vast te leggen; organieke scheiding wordt voorlopig niet opgepakt. 	<ul style="list-style-type: none"> Dialoogdagen governance hebben plaatsgevonden. 	<p>Schrijven wetsvoorstel "Governance passend onderwijs" waarin de vereiste voor onafhankelijk toezicht bij swv's is meegenomen.¹⁰</p>	<ul style="list-style-type: none"> Voorjaar 2023: start internetconsultatie wetsvoorstel. Zomer 2023: verwerken internetconsultatie. Eind 2023: start behandeling wetsvoorstel in Tweede Kamer. Beoogde inwerkingtreding: 2025. 	<p>Dit is mogelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> Swv's kunnen gebruik maken van de Code goed bestuur (po/vo), de Code goed toezicht (VTOI-NVTK), de handreiking voor de onafhankelijk voorzitter en het inspectierapport van het thema-onderzoek naar Governance bij swv's (2020) om het swv goed in te richten en de rollen en verantwoordelijkheden met elkaar te bespreken. Swv's kunnen bij benoeming van een nieuw lid van het intern toezicht een onafhankelijk lid benoemen. 	<p>Bij inwerkingtreding wet (2025):</p> <ul style="list-style-type: none"> Elk swv heeft een intern toezichthoudend orgaan dat bestaat uit onafhankelijk leden. Hiervoor zal overgangsrecht worden toegepast. 	X	X	<i>Niet gepland</i>	

⁹ In het wetsvoorstel "Governance passend onderwijs" wordt een aantal verantwoordelijkheden die samenwerkingsverbanden hebben rondom het organiseren van een dekkend netwerk van voorzieningen in de regio wettelijk vastgelegd. Hierdoor is duidelijk wat die verantwoordelijkheden zijn en kunnen de OPR, intern toezichthouder en externe toezichthouder (inspectie) hiernaar handelen.

¹⁰ In het wetsvoorstel "Governance passend onderwijs" wordt vastgelegd dat het intern toezichthoudend orgaan binnen het samenwerkingsverband onafhankelijk is. Dit betekent dat interne toezichthouders bij een samenwerkingsverband niet gelieerd zijn aan deelnemende schoolbesturen.

Maatregel	Stappen tot nu toe t/m 2021 (oude vgr)	Stappen tot nu toe t/m zomer 2022	Komende periode beleidsvorming	Komende periode wetgeving	Waar staan de swv's nu?	Waar gaan de swv's naartoe?	Waar staan de schoolbesturen nu?	Waar gaan de schoolbesturen naartoe?	Komende periode ondersteuning OCW	Notities
23. Aanpakken van onnodige reserves	<ul style="list-style-type: none"> Opstellen gezamenlijk plan door swv's om reserves versneld af te bouwen. Monitoring van individuele plannen, zodat het totaal aansluit op het gezamenlijk plan. 	<ul style="list-style-type: none"> Brief over monitoring: swv's zijn toegewijd maar afbouw gaat niet snel genoeg. Geen generieke korting aangekondigd. 	<ul style="list-style-type: none"> Eind 2022: nieuwe monitor; herbeoordeling voortgang gezamenlijk plan. 	X	Dit is mogelijk: <ul style="list-style-type: none"> Swv's bouwen hun reserves af aan de hand van het opgestelde plan, waarbij het ministerie van OCW aan de hand van de tweejaarlijkse monitor beoordeelt of dit naar wens verloopt. 	X	X	X	<i>Niet gepland</i>	
24. Voortzetting Steunpunt Passend Onderwijs (SPO)	<ul style="list-style-type: none"> De subsidie aan Steunpunt Passend Onderwijs is verlengd. Deze maatregel is uitgevoerd. 	<ul style="list-style-type: none"> Start evaluatie naar de subsidie aan SPO. 	<ul style="list-style-type: none"> Eind 2022: uitkomsten evaluatie worden verwerkt in het subsidieplan voor 2023 en verder. 	X	Dit is mogelijk: <ul style="list-style-type: none"> Swv's kunnen gebruik maken van de diensten van het SPO rondom kennisdeling, kennisontwikkeling, kwaliteitsstimulering, innovatie en het agenderen van knelpunten uit de praktijk. 	X	Dit is mogelijk: <ul style="list-style-type: none"> Schoolbesturen, schoolleiders, leraren en ondersteunend personeel kunnen gebruik maken van de diensten van het SPO rondom kennisdeling, kennisontwikkeling, kwaliteitsstimulering, innovatie en het agenderen van knelpunten uit de praktijk. 	X	<i>Niet gepland</i>	
25. Verkennen directe bekostiging van het praktijkonderwijs	<ul style="list-style-type: none"> In de zoektocht naar een nieuwe toekomstbestendige bekostigingssystematiek voor de ondersteuningsbekostiging van het praktijkonderwijs is in opdracht van het ministerie van OCW onderzoek gedaan naar de optie van rechtstreekse financiering van het praktijkonderwijs. 	<ul style="list-style-type: none"> De Tweede Kamer heeft het rapport ontvangen van het onderzoek van KBA Nijmegen over de rechtstreekse bekostiging van het praktijkonderwijs. Het rapport richt zich op de (financiële) consequenties van rechtstreekse financiering van het pro en ook de consequenties voor de systematiek van passend onderwijs. 	<ul style="list-style-type: none"> De volgende stap is dat de implicaties van het rapport op korte termijn bestuurlijk besproken worden. De minister zal op basis hiervan in het najaar van 2022 een reactie op de rapporten aan de Tweede Kamer sturen. Hierin staat hoe de minister naar rechtstreekse financiering toe wil werken. Het is daarna aan de Tweede Kamer om te bepalen wat de definitieve lijn wordt. 	<ul style="list-style-type: none"> Om de nieuwe bekostigingssystematiek in te voeren zijn wijzigingen in wet- en regelgeving nodig. Invoering zal op z'n vroegst per 2025 zijn, gezien de procedures die daarvoor moeten worden doorlopen. Er wordt ook nagedacht over een overgangsregeling. Intentie is om het traject van lwoo en pro samen te laten lopen, vanwege de samenhangende effecten. 	X	<i>Dit is afhankelijk van verdere besluitvorming de aankomende tijd.</i>	X	<i>Dit is afhankelijk van verdere besluitvorming de aankomende tijd.</i>	<i>Niet gepland</i>	

